

Land. Og for det vil man offre Mere end det, der nu forlanges, for det vil man offre flere Summer, ja Millioner! Nei, jeg siger, at naar man vil gaa den Vej, gjør man Landet forsvarsløst, og lader os saa hellere gjøre med det hele Land, som man vil gjøre med Sylland og Fyn, stole paa vore ærede Naboers Hjemsindighed, lader os opgive det Hele strax og træste os med, at der vist Ingen er, der vil tage det. Hvorfor saa forsøge paa et Forsvar af Kjøbenhavn, oven i Kjøbet udsætte Kjøbenhavn for et Bombardement og offre mange Penge til ingen Ting — thi det er jo ingen Ting! Dette er ikke noget Angreb paa den høitærede Minister, thi han siger selv, at det er ingen Ting, men det er et Angreb paa den Side af Salen, der vil bygge Forsvaret paa Feltbefæstninger om Kjøbenhavn, og dertil tillader jeg mig at sige, at nogen vanvittigere Plan har jeg aldrig hørt. Jeg forstaaer en Forsvarsplan som vor, der gaar ud paa at hævde Landet Best for Storebelt og navnlig Best for Storebelt, idet jeg gaar ud fra, at det er den egentlige Rod og Livsnerve for Landets Bestaan, der ligger der. Jeg forstaaer til Nød en Forsvarsplan, der vil samle hele Forsvaret paa Naaden og Sjælland, og jeg forstaaer ligeledes den Forsvarsplan, som den høitærede Minister vil have, og som hans sagkyndige Meningsfæller ogsaa støtte ham i, nemlig Kjøbenhavns Befæstning ved permanente Befæstninger. Jeg kan begribe, at man fra et militært Synspunkt kan sige: Lader os samle det Hele om Kjøbenhavns Fæstningsværker, gjøre dem permanente og saa søge at holde Kjøbenhavn nogle Maanedes, og gaar det ikke, nuvel, saa er der Intet derved at gjøre. Tanken om Kjøbenhavns Befæstning med faste Værker hviler nok saa meget paa et politisk Skjæpsyn som paa et militært. Jeg kan forstaa det militære, men jeg kan ikke forstaa det politiske, jeg kan ikke være enig med dem, der gaa ud fra den Betragtning, der har haft saa mange sørgelige Følger, og som i sine Sovedræf gaar ud paa at se hele Landet i Kjøbenhavn, eller som tillægger Kjøbenhavn en aldeles urimelig Betydning i det Hele taget. Det militære Syn kan jeg til Nød forstaa, men det, der ligger imellem, den Plan, som opgiver Sylland for at skabe Noget saa gyseligt som et feltbefæstet Kjøbenhavn, om hvilket selv de Militære sige, at det kun vil kunne holde sig nogle Dage, og som de ikke engang kunne fikre mod Bombardement saa længe, indtil andre Magter kunne komme og hjælpe os, den kender jeg ikke noget andet Udtryk for end Præsigelse af Landet i det Hele, en fuldstændig Præsigelse. Og det skulde man altsaa nu føre igjennem her uden at afspørge Befolkningen, det skulde man offre mange, mange Millioner for, Noget, der er saa ynkeligt som dette! Det er isvrigt min fulde og faste Tro, at det aldrig vil ske, thi hvis jeg troede, at det var noget Medlems alvorlige Tanke, at det

skulde gennemføres, tilstaaer jeg, at jeg vilde bruge endnu stærkere Udtryk end dem, jeg har brugt. Men det kan ganske simpelt ikke ske, thi naar man engang er kommen saavidt, at man har desorganiseret Forsvaret ved at opgive Sylland og Fyn, og uden at man har Andet end et feltbefæstet Kjøbenhavn, vil Følgen naturligvis blive den, at de faste Fæstningsværker ville komme af sig selv; de komme den Dag, vi vedtage denne Lov. Der staaer jo i Motiverne, at det er Noget, man skal sørge for, inden Krigen kommer, og det er ogsaa Noget, som den høitærede Minister er fuldstændig berettiget til at sørge for, enten ved foreløbig Lov eller paa anden Maade, naturligvis, thi han har jo faaet Bemyndigelse dertil ved Rigsdagens Beslutning; han skal sørge for, at Landet forsvares, og det vil han gjøre. Den høitærede Minister erklærede jo igaar, at det var ligemeget, om vi her indsatte en Bestemmelse i Loven om, at Halvdelen af Artilleriet skulde sendes til Sylland, thi var det først bestemt, at Hæren skulde koncentreres, vil den blive koncentreret, hvad enten det staaer i Loven eller ikke. Det er den høitærede Ministers Udtalelse, og den ligger klart og tydeligt nok for, men jeg tror, at den høitærede Minister vil sige paa samme Maade og med meget større Ret: I det Dieblis, de Herrer gaa ind paa den Plan, der ligger for, saa vil jeg, naar Tjenden kommer, i Genhold til mine Udtalelser, som De ikke have modtaget, og i Genhold til den Slutning, jeg har faaet hos Thingets Flertal for Forsvarsplanen, feltbefæste Kjøbenhavn, og saa vil De have Kjøbenhavn feltbefæstet. Feltbefæstning er en meget relativ Ting; den kan gjøres større eller mindre og kan nærne sig mere eller mindre til en permanent Befæstning; men saameget er i alle Tilfælde vist, at De ville faae denne Feltbefæstning, og De ville da derved have en ubrugelig Befæstning, som har kostet Landet mange Penge. Man vil da komme til Rigsdagen og sige: Denne Befæstning er værre end ingen Ting. Folk tro, her er en Fæstning i Danmark, og vi risikere, at man angriber den, og saa ere vi fuldstændig ødelagte. Man vil da begynde at kappe lidt paa et Fort og lidt paa et andet Fort; det er jo Noget vi kende af Erfaring. Man bygger dem først tynde, saa revne de, naar man flyder mod dem; saa blive de gjort tykkere og tykkere, og endelig saa flytter man dem; men det hedder efter vort parlamentariske Sprogbrug, at man „forbedrer“ Forterne. Det er imidlertid at bygge faste Forter, hvor der ingen var før. Det Samme vil ske med de Herrer's Feltbefæstning, og jeg vil finde det fuldstændig naturligt, at de Herrer gaa ind paa det; thi at lade det staa, er værre end ingen Ting. Man vil da faae Kjøbenhavn befæstet, men der vil være den Forskjel, at medens man ellers, naar man vedtager Kjøbenhavns Befæstning rent ud, vidste, hvad man gjorde, og Befolkningen vidste